

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช

สุภาพ แก้วตาทิพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2547

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ISBN 974-9501-09-8

**A STUDY OF THE PARTICIPATION IN EDUCATIONAL MANAGEMENT
OF THE BOARD OF BASIC EDUCATION INSTITUTIONS
IN THE SCHOOLS UNDER PAKPHANANG MUNICIPALITY
ADMINISTRATION, NAKHON SI THAMMARAT**

SUPAP KAEWTATIP

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2004**

ISBN 974-9501-09-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย นายสุภาพ แก้วคาทิพย์
สาขา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต ปุริโสคม)

..... กรรมการ
(ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล)

..... กรรมการ
(อาจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต ปุริโสคม)

..... กรรมการ
(ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล)

..... กรรมการ
(อาจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย มาศสุพงศ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ณรงค์ จงบุรี)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพล เรืองรอง)

คณะบดีคณะครุศาสตร์

(ดร.วีระยุทธ ขาตะกาญจน์)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัด นครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย	นายสุภาพ แก้วตาทิพย์
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต ปุริโสคม
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล อาจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัด นครศรีธรรมราช ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านคือ การร่วมมือด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไปก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The Title	A Study of the Participation in Educational Management of the Board of Basic Education Institutions in the Schools under Pakphanang Municipality Administration, Nakhon Si Thammarat
The Author	Mr. Supap Kaewtatip
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Chit Purisodom
Thesis Advisors	Dr. Veeravan Jongjit Sirijirakal Miss Nilrat Intong

The objective of this research was to study the participation in educational management of the board of basic education institutions in the schools under Pakphanang Municipality Administration, Nakhon Si Thammarat. The subjects consisted of 90 members of the board. The instruments used to collect data were rating-scale questionnaires. The data were analyzed by means of percentages, arithmetic means, standard deviation, and F-Fest.

The findings were as follows :

1. The participation in educational management of the board of basic education institutions in the schools under Pakphanang Municipality Administration, Nakhon Si Thammarat as a whole was at a high level. As individual aspects were considered, every aspect : the participation in academic affairs, in financial, in personnel, and in general administration, was as well at a high level.

2. The comparison of the participation in educational management of the board of basic education institutions in the schools under Pakphanang Municipality Administration, Nakhon Si Thammarat among the factors of the board was significantly different at the level of .01.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต ปุริโตดม ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล กรรมการที่ปรึกษา อาจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง กรรมการที่ปรึกษา ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ข้อคิดเห็นในการทำวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณอาจารย์อรรณู สุวรรณโณ อาจารย์สุธาตินีวี บุญสวยขวัญ อาจารย์กอบแก้ว พฤกษ์ศรี อาจารย์จักรภรณ์ ยอแสงรัตน์ อาจารย์ปิยวดี คงช่วย ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาล เมืองปากพนัง ผู้อำนวยการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองปากพนัง คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพนัง ที่ให้ความร่วมมือในการกรอกข้อมูลแบบสอบถาม เป็นอย่างดี

ขอบคุณคุณพวงรัตน์ แก้วตาทิพย์ ครอบครัวแก้วตาทิพย์ คุณสุรีย์พร วงศ์กระพันธุ์ คุณสุทธิพงศ์ ลักษณะปิยะ ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่กองการศึกษาเทศบาล เมืองปากพนัง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพนัง และผู้สนใจทุกท่าน

สุภาพ แก้วตาทิพย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ของการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
กรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาท้องถิ่น	8
แผนพัฒนาการศึกษาของเทศบาลเมืองปากพองระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2545 – 2549).....	11
การปฏิบัติงานร่วมกันของสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	18
บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	32
ด้านวิชาการ.....	43
ด้านงบประมาณ	43
ด้านการบริหารงานบุคคล	44

ด้านการบริหารทั่วไป.....	45
มโนทัศน์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
งานวิจัยในประเทศ.....	58
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	60
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
ประชากร.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	64
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	69
ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป.....	70
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างองค์ประกอบซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชนผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และ หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา.....	76

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	92
สรุปผลการวิจัย	95
อภิปรายผลการวิจัย	95
ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	112
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	113
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	115
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	118
ประวัติผู้วิจัย	125

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงองค์ประกอบจำนวนและร้อยละของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช..... 69
2	แสดงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิชาการ 70
3	แสดงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพองจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงบประมาณ..... 72
4	แสดงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพองจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบริหารงานบุคคล..... 73
5	แสดงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพองจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบริหารทั่วไป.... 74
6	แสดงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน..... 76
7	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิชาการ 77
8	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน..... 77
9	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราชระหว่างองค์ประกอบ ด้านวิชาการ 78
10	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงบประมาณ 80
11	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน..... 80

ตารางที่

หน้า

12	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างองค์ประกอบด้านงบประมาณ	81
13	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบริหารงานบุคคล	83
14	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน.....	83
15	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างองค์ประกอบด้านการบริหารงานบุคคล.....	84
16	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบริหารทั่วไป.....	86
17	แสดงผลการวิเคราะห์แสดงความแปรปรวน	87
18	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราชระหว่างองค์ประกอบด้านการบริหารทั่วไป.....	87
19	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ทั้ง 4 ด้าน	89
20	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน.....	89
21	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างองค์ประกอบโดยรวมทั้ง 4 ด้าน	90

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2	วิธีการประชาสัมพันธ์การเผยแพร่กิจการและผลงานของสถานศึกษา.....	27
3	บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	38
4	แผนภูมิแสดงระดับความสำคัญ.....	51
5	กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา.....	53